

N:o 27.

Af herr **Stridsberg**, om införande af s. k. licenstvång eller lättande af utöfningstvånget beträffande patenterade uppfinningar.

Bland svenska uppfinnare hyllas allmänt den åsigten, att det s. k. utöfningstvånget, d. v. s. föreskriften, att en uppfinning skall, för att få åtnjuta patent, vara uti något väsentligt omfång utöfvad inom riket inom en tid af tre, högst fyra år, efter det att patent beviljats å densamma, borde lättas eller afskaffas; och detta hufvudsakligast på den grund, att syftemålet med detta utöfningstvång, uppfinningars tillgodogörande i den inhemska industrien, icke kan på denna väg uppnås, hvadan föreskriften i fråga är utan gagn för vår industri, på samma gång den utgör en tryckande börda för uppfinnarne.

I öfverensstämmelse med denna åsigt väckte undertecknad vid fjolårets riksdag motion om ändring uti patentförordningens § 15, i syfte att ernå en lindring uti nämnda utöfningstvång genom att utsträcka den tid, inom hvilken utöfningen skulle ske, för att patentskydd måtte få åtnjutas.

Lagutskottet afstyrkte emellertid då denna, liksom en i samma syfte i Andra Kammaren väckt motion, och Riksdagens beslut utföll i enlighet med detta afstyrkande.

Lagutskottets afstyrkande var dock grundadt hufvudsakligen på den åsigten, att, om utöfningstvångets syftemål, eller de patenterade uppfinningarnes tillgodogörande i den inhemska industrien, icke uppnås genom det nu stadgade utöfningstvånget, detta icke borde föranleda ett bifall till den gjorda framställningen, utan att för sådant fall borde tagas i öfvervägande, huru vida antingen utöfningstvånget borde, såsom gagnlost, alldeles upphävas, eller ock hithörande bestämmelse så ändras, att det åsyftade ändamålet måtte med minsta möjliga olägenhet för patenthafvarne kunna i vidsträcktare omfattning vinnas, och ansåg utskottet, att dervid särskildt borde komma i betraktande frågan om införandet af »licenstvång», d. v. s. skyldighet för den,

som ej sjelf utöfvar patenterad uppfinning, att på vissa vilkor upplåta dess begagnande till andra, som kunna finnas hugade att deraf begagna sig.

Med anledning häraf har jag ansett mig böra åter upptaga frågan under något ändrad form, och får vördsamt föreslå,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, att Kongl. Maj:t må taga under öfvervägande, huru vida icke nu gällande bestämmelser om skyldighet för den, som här i riket erhållit patent å en uppfinning, att inom viss tid bringa densamma i något väsentligt omfång till utöfning härstädes, må utan skada för den inhemska industrien kunna utbytas mot föreskrift om s. k. »licens-tvång», eller eljest så modifieras, att de blifva mindre tryckande för de svenska uppfinnarne än hvad för närvarande är fallet, samt hos Riksdagen göra den framställning, som med anledning häraf kan föranledas.

Stockholm den 27 januari 1896.

Ernst Stridsberg.

N:o 28.

Af herr **Bergman**, *angående tull å superfosfater.*

Under det senaste tiotalet af år har tullsystemet så till vida blifvit fullständigt infört i vårt land, att icke allenast jordbruket, utan jemväl industrien i allmänhet erhållit betryggande tullskydd. Undantag från hvad som sålunda blifvit regel eger likväl rum i fråga om superfosfatfabrikationen, hvilken utan något slags tullskydd blifvit lemnad att genom egen kraft, så godt den kan det, bestå i den mest våldsamma konkurrens med utlandet. Att detta ingalunda är någon lätt sak, torde ej vara svårt att förstå, om man